Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXIX. Число 234. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 7-го жовтня, 1921.

VOL. XXIX. No. 234. Jersey City, N. J., Friday, October 7, 1921. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

МАЙНЕРСЬКІ ЮНІЇ ЗА ПОЛІТИЧНОЮ ПАРТІЄЮ

ІНДІЯНОПОЛИС, Індіяна, 5. жовтня. — Юнія майнерів, Юнайтид Майн Воркерс оф Америка, покінчила нині свою що два роки відбуваючуся конвенцію, ухвалюючи на при кінці резолюцію за основанням політичної партії, котра малаби попирати відразу інтереси робітників і фармерів.

У вступі до сеї резолюції комітет, котрий її укладав, заявляє, що всякі арґументи проти можливости орґанізації такої партії є нестійні, а існованнє робітничо-фармерської орґанізації в Північній Дакоті, так званої Непартійної Ліґи, являється живим доказом, що така орґанізація можлива. Бесідники, промовляючі за завязаннем такої партії, висказували бажаннє, щоби діяльність нортдакотської орґанізації розширити на всі Злучені Держави.

Рівночасно кількох бесідників заявляло, що нова партія не повинна зражувати собі давних партій, серед котрих робітники мають також своїх приятелів; проти старих партій можнаби виступити аж тоді, як нова партія буде як слід зорґанізована.

Резолюція припоручає урядови Американської Федерації Праці скликати в тій справі конференцію усіх юній, звязаних з нею, та фармерських орґанізацій; конференція буде мати на ціли довести до сконсолідовання робітничих юній та фармерів в одну політичну партію.

ГАВАТ ВИБРАНИЙ ПРЕДСТАВНИКОМ МАЙНЕРСЬКИХ ЮНІЙ НА МЕЖИНАРОДНИЙ КОНҐРЕС МАЙНЕРІВ В АНҐЛІЇ.

Перед розвязаннем конвенція постановила вислати делеґатів на Межинародний Майнерський Конґрес, що має відбутися на слідуючий рік в Анґлії. Делеґатами вибрано Олександра Гавата, предсідателя стейтової майнерської юнії стейту Канзас, та Віліема Мича, секретаря стейтової майнерської юнії стейту Илинойс.

На місце слідуючої майнерської конвенції, що має відбутися в 1924. році, вибрано місто Індіянополис.

ҐУБЕРНАТОР ЗАЯВЛЯЄ, ЩО У ВЕСТ ВЕРДЖІНІЇ НЕМА СПРАВЕДЛИВОСТИ.

ІНДІЯНОПОЛИС, Індіяна, 5. жовтня. — Ворен Т. Мекґрей, ґубернатор стейту Індіяна, відмовив властям стейту Вест Верджінія видати Давида Роба, з Тер Гот, Індіяна, на суд, який над ним мав відбутись у Вест Верджінії.

Роб є орґанізатором майнерської юнії Юнайтид Майн Воркерс оф Америка. В тім характері перебував він недавно у Вест Верджінії, де, як відомо, вже від довшого часу ведеться завзята боротьба межи страйкуючими майнерами вуглевих копалень та властителями сих копалень. Коли в страковім окрузі проголошено виїмковий стан, Роба і ще других урядників майнерської юнії арештували стейтові власти як таких, що нарушують публичний спокій. Пізнійше стейтові власти, не маючи видимо проти нього ніяких поважних закидів, поставили йому до вибору: або йти до вязниці за нарушеннє проклямації ґубернатора про виїмковий стан, або щоби він забрався зі стейту як чоловік, не замешкалий в стейті. Роб вибрав друге і власти відставили його до границі, забороняючи йому вертати назад. Вже по його висланню зі стейту, велика лава присяжних суддів постановила обжаловати Роба як помічника злочину убиття одного копальняного сторожа. Ґубернатор стейту Вест Верджінії просив ґубернатора стейту Індіяни видати йому Роба, щоби його можна поставити на суд. Зроблено се домаганнє власне в хвилі, як в Індіянополис відбувалася майнерська конвенція. Делеґація сеї конвенції пішла до ґубернатора і представила йому положеннє в стейті Вест Верджінії, а рівночасно засіданнє конвенції ухвалило резолюцію, в котрій заявляється, що Роб не мігби бути певен свого життя у Вест Верджінії.

Остаточно ґубернатор стейту Індіяна дався переконати арґументам майнерської юнії і в своїй відповіди ґубернаторови Вест Верджінії заявив, що на його думку в сім послідвім стейті панує такий неспокій, що Роб певно не був суджений справедливо. Рівночасно ґубернатор Індіяни опрокидує слова вест-верджінських властий, що, мовляв, Роб є втікачем перед справедливостю; ґубернатор вказує на те, що Роб не втікав, бо прецінь самі вест-верджінські власти його відставили до границі.

НЮДЖЕРСЬКІ ЮНІЇ ПРОТИ ОРҐАНІЗОВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ.

В середу, 5. жовтня, відбулося послідне засіданнє нюджерської конвенції юній, належачих до Америк. Федерації Праці.

Перед самим розвязаннем конвенції, зібрані ухвалили резолюцію, в котрій признають небажаним орґанізувати осібну робітничу політичну партій, але радять своїм членам голосувати за „приятелями робітників без огляду на те, в котрій партії вони находяться".

Попри сю резолюцію ухвалено ще другі далекосяглі резолюції, як, приміром, резолюцію проти острого святковання неділь, проти наживників серед властителів домів, а також резолюцію проти потайної орґанізації Ку-Клукс-Клен, котру конвенція назвала неамериканською, бо закритою машкарою.

ІНДІЯНИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

(З Бюра Переписи Населення).

Послідна перепись 1920. року налічує в Злучених Державах лише 244.437 Індіян; до того змаліла перша і найдавнійша американська раса. По переписи 1910-ого року було їх ще 265.683, так що на протязі послідного десятиліття їх число ще зменшилося. Одначе в 1910-ім році записувано як Індіян усіх, в кого була лиш капля індіянської крови і богато їх записалося тепер як білі. Обчислення за послідних сорок літ показують, що Індіян в Злучених Державах все менш більш однаково, коло 250-ти тисяч; ні не вигибають ні не прибуває їх.

Найбільш Індіян в Оклагомі (57 тисяч), Арізоні (33 тисячі), Ню Мексико (20 тисяч), Каліфорнії (17 тисяч) і Савт Дакоті (16 тисяч). Норт Каролайна і Монтана мають більш як по десять тисяч, а Висконсин, Вашінґтон, Мінесота, Норт Дакота, Мишиґен і Ню Йорк більш як по пять тисяч індіянського населення.

930.000 ДІТЕЙ В НЮЙОРСЬКИХ ШКОЛАХ

До публичних шкіл в Ню Йорку записалось на сей рік мало не мільон (930.000) дітей. Мимо того, що відкрито вісім нових шкільних будинків і що перед Новим Роком має бути відкрито ще скільки нових, і мимо того, що не понехано ні одного з старих будинків, для шкільного ужитку фактично нездатних, все таки що найменше 90.000 дітей буде лиш на частинній науці (не весь приписаний час), а 60.000 дітвори буде тиснутись в переповнених комнатах.

РАСИ НАСЕЛЕННЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

(З Бюра Переписи Населення).

В кінци 1920-ого року було в Злучених Державах всего населення 105,710.620 голов, в тім числі 94,820.915 білих (кавказької раси 10,463.131 Ніґрів, 244.437 Індіян, 111.010 Японців, 61.639 Китайців, 5.603 Філіпінців, 2.507 Гіндусів, 1.224 Корейців і 154 всяких инших.

За послідне десятиліття все населення Злучених Держав зросло на 15 процент. Одначе не у всіх рас той приріст однаковий. Він найбільший серед білого населення (16 процент), богато менший для Ніґрів (лиш 6 і пів процент приросту), найбільший серед Японців, котрих число більш як подвоілось; одначе взагалі їх небогато, так що в загальній сумі той приріст не заважив. Індіян і Китайців за послідне десятиліття уменшилось. Взагалі населення не приросло стільки що попередними десятиліттями, головно тому, що війна задержала іміґрацію.

Вісімдесять пять процент усіх Ніґрів живе в південних стейтах. Найбільш їх, мільон і двіста тисяч в Джорджії, де мало не дорівнюють білому населенню. В Місісіпі, Алабамі і Савт Каролайні число їх доходить до мільона в кождім стейті і в Місісіпі і Савт Каролайні перевисшає число білих. Послідними роками помітне пересележня Ніґрів на північ і захід.

З ДОПОМОГОВОЇ АКЦІЇ В ЕВРОПІ.

Жидівський Допомоговий Комітет виготовив пляни дальшої ратункової акції для жидівського населення центральної і східної Европи. Для переведення тої акції вимагається чотирнайцять мільонів долярів, котрі той комітет вже почав збирати через загальну підписку серед Жидів в Америці. Сума та має послужити на удержання 200.000 жидівських дітей, що після війни лишилися сиротами, на те, щоби розшукати і звести до купи розлучені сімї, на поборювання тифу та инших пошесних хороб, на поміч голодуючим і т. и. Окрім того Жидівський Допомоговий Комітет обовязався дати Американській Допомоговій Адміністрації (Гувер) шість сот тисяч долярів на харчування голодних в Росії.

ПРОДУКЦІЯ НАФТИ В ГАЛИЧИНІ

За послідних два десятиліття (1901—1920) з галицьких нафтових жерел добуто 18,776.907 метричних тон, або-ж на американську міру поверх двайцять два з половиною мільони тон сирої нафти. В послідні м році (1920) Борислав дав 270.590 метричних тон сирої нафти, Тустановичі 245,420, Східниця 22.950, а всі галицькі копальні разом 764.818 метричних тон. При рафінерії відпадає 10 до 12 процент, решта переробляєтьcя на всякого рода нафтові продукти.

Галичина продукує два роди сирої нафти: звичайну, що містить в собі парафіновий віск, і окремий тип без воску, за те в двоє більшим процентом ґазоліни. З усеї галицької нафти одна пята частина припадає на той спеціяльний тип.

Галичина продукує теж велику скількість природного нафтового воску або озокериту (в Дрогобиччині і Станиславівщині). В 1913 році добуто його 1345 тон, з чого більше як половина була вивезена в Німеччину, Росію, Швайцарію і Америку.

ЧА ПОМІЧ НІМЕЦЬКИМ ДІТЯМ.

Німці в Америці орґанізують свої комітети, щоб зібрати три мільони долярів для американського Товариства Приятелів (Квейкри), котре має за ті гроші дальше годувати бідних німецьких дітей.

Товариство Приятеялів (Сосайті оф Френдс) є едина велика американська орґанізація, що доси вела ратункову акцію і в Німеччині і в Росії. Весною сего року Приятелі (Квейкри) видавали німецьким шкільним дітям близько мільон обідів кождого дня. В літі вони перервали свою діяльність і тепер розпочали її наново.

ДІВЧИНА З ПЕРЕД 8 ТИСЯЧ ЛІТ

— Англійський учений Ф. Петрі викопав в еґипетській пустині на полудне від Каіро тіло дівчини, поховане перед 8000 роками. В її гробі найдено вази й алябастрові прикраси, начиння з міди і глини та камінні чаші. На тих знарядах представлені образи із щоденного життя Еґиптян з перед 6 тисяч літ перед Христом.

ЖЕНЕВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ЗБІҐЦІВ.

Дня 22 серпня с. р. відбулась в Женеві, по ініціятиві Ліґи Народів міжнародня Конференція в справі збіґців із теріторій давньої Росії. Заступлені були відпоручники десяти держав.

Предсідателем вибрано сербського посла в Швайцарії, Йовановича.

Перший звіт о положенню збіґців в ріжних краях мав ґенеральний секретар Ліґи Народів Е. Дроммонд, з якого виказалось, що в найбільшій нужді находяться збіґці в Царгороді та в Польщі.

Пропозіцію розселення збіґців по ріжних краях стрітилася з опором представників, по причині важкого економічного положення в тих краях.

Другу пропозіцію, примусового повороту збіґців до краю, непринято, по причині можливости прослідувань да репресій советського правительства над повертаючими.

Конференція займалась також питанням про грошеві засоби, яких вимагати-ме розселеннє збіґців. Після обрахунку Дроммонда потрібно буде на сю ціль приблизно около 80 мільонів французьких франків, яких Ліґа Народів не має і тому запитує заінтересовані держави, яким способом може ті засоби дістати.

При Секретаріяті Ліґи Народів намір зорґанізувати осібний відділ по збіглецьким справам, який вести-ме Др. Славік, чеський відпоручник до Ліґи Народів.

БОРОТЬБА З НЕҐРАМОТНІСТЮ В МЕКСИКО.

Вікове поневолення і внутрішне безладдя лишили по собі мексиканському народови тяжку спадщину неґрамотности: звиш вісімдесять процент неписменного населення. І не лишили майже ніяких засобів для боротьби з загальною безпросвітністю: шкіл дуже мало, обовязкового навчання нема, учителів не стає. Та здається сучасне мексиканське покоління рішилося одним махом надробити все, що було занедбане попередниками. Хоч по ґазетним звісткам виходить, що Мексико турбується лише міжнародною політикою та внутрішними розрухами, то на ділі національна енерґія звернулась там передівсім до впорядковання своїх внутрішних справ і, між иншими, до народної просвіти. І урядові заходи і приватна ініціятива обернулись проти головного внутрішного ворога-неґрамотности. Між иншим 1500 учителів-добровольців зголосило свої услуги даром, без платні, і працює тепер по школах, в першій лінії сільських, які сами вони мусіли зорґанізувати.

ПОЛІЦІЯ ДАЛІ БЄ.

Перед трьома тижнями арештувала львівська поліція інваліда Дмитра Боклашка в підозрінню шпіонажі. Нещасного інваліда побили здорово прикладами, передержали три тижні в тюрмі і виявилося, що одинокою його виною було це, що згубив свої документи.

ІРЛЯНДІЯ ОГОЛОСИЛА БОНДИ СВОЄЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЗИЧКИ В АРҐЕНТИНІ

БОНДИ БУДУТЬ ВИПЛАЧЕНІ В РІК ПО ПРИЗНАННЮ ВІЛЬНОЇ ІРЛЯНДІЇ.

БУЕНОС АЙРЕС, столиця Арґентини (Полуднева Америка), 5. жовтня. — Дипльоматична місія ірляндської республіки оголосила нині адвертайзменти, в яких запрошує до записів на позичку „виборного правительства ірляндської республіки".

Ся ірляндська місія видає цертифікати на суми від 10 до 10.000 песо (нормально 1 песо вартує 42 американські центи, а після теперішньої виміни лише 32 центи).

На тих цертифікатах написано, протягом одного місяця по міжнародньому признанню ірляндської республіки вони будуть виміняні на золоті 5% бонди. Далі на тих цертифікатах сказано, що процент буде виплачуваний по півроці від часу, коли ірляндська територія буде увільнена від британської військової окупації. Власники бондів могли би відібрати свої гроші аж по році від часу признання айриської республіки.

Цертифікати на бонди є підписані Імоном де Валерою і представниками ірляндського парляменту („даіл ейреанн", читається „двол ерін") та заосмотрені печаткою ірлянської республіки.

Оголошення про позичку підписав тутешній дипльоматичний представник Ірляндії, Лоренс Ґіннел.

СЬОГОРІЧНА СЕСІЯ ЗБОРУ ЛІҐИ НАРОДІВ В ЖЕНЕВІ ЗАМКНЕНА.

РОЗДІЛ ОПЛАТ НА БУДЖЕТ ЛІҐИ НАРОДІВ НА ПООДИНОКІ ДЕРЖАВИ, ЩО НАЛЕЖАТЬ Д ОЛІҐИ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 5. жовтня. — Окрема комісія для розділу оплат на видатки Ліґи Народів предложила сьогодня Зборови звіт про свій плян.

Після того пляну держави поділено на кілька ґруп, відповідно до їх фінансової спроможности.

Найбільше має платити Велика Британія і Франція. Вони мають дати по 9.2% усього буджету на 1922 рік, себто по 1,800.000 золотих швайцарських франків.

Потім слідують: Китай, Індія, Італія і Японія. Вони мають платити по 6.65% буджету, себто по 1,300.000 золотих франків.

Відтак слідує третя ґрупа, до якої вчислені: Арґентина, Еспанія, Бразилія, Румунія, Юґославія і Чехословаччина. Вони мають платити по 3.58% буджету, себто около 700.000 золотих франків.

Опісля слідують дальші ґрупи біднійших держав.

До найбіднійших зачислені: Нікараґуа, Люксембурґ, Панама, Параґвай, Сальвадор, Коста Ріка, Ґватемаля, Гондурас і Ліберія. Вони мають платити ледви пяту частину одного процента буджету, себто 42.000 золотих франків.

Комітет виготовив сей плян по дуже довгих нарадах, для яких відбулось 40 засідань, а в тім і дві нічні сесії.

Вкінці Збір приняв додаток до конституції Ліґи Народів, яка означує плян розділу оплат на буджет Ліґи Народів, але сей плян є лише тимчасовий на один рік.

О 6. годині вечером замкнено сьогорічну сесію Збору Ліґи Народів.

БОЛЬШЕВИКИ НАРУШУЮТЬ УМОВУ З АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ.

РИҐА, столиця Латвії, 5. жовтня. — Нині прибув сюди курер Американської Запомогової Адміністрації, котрий заявив, що дня 4. с. м., в дорозі з Петроґраду до Риґи через Реваль (столицю Естонії) придержала його російська большевицька гранична сторожа в Ямбурґу, недалеко Нарви, в Естонії, перешукала його і забрала його особисті папери.

Він приніс тільки запечатану пачку з перепискою Американської Запомогової Адміністрації, котру, як він казав, вирятував від советської сторожі, перевівши з нею боротьбу.

Се поведенне російської большевицької граничної сторожі є нарушеннем умови, яку підписав Волтер Ліман-Брави в імени Американської Запомогової Адміністрації, і Максім Літвіноф в імени російського советського уряду. Про се нарушенне умови повідомив полковника Гаскела, голову осередка Американської Запомогової Адміністрації в Москві, капітан Джан Миллер, головний представник Американської Запомогової Адміністрації в Ризі.

МІЛІОН ФРАНКІВ ЗА МОТОР ДО ЛІТАКА.

ПАРИЖ, 4. жовтня. — Французький комітет воздухоплавної пропаґанди постановив визначити премію в сумі 1,000.000 французьких франків на мотор для торговельної воздухоплавби, який видержав би найліпше всяку пробу в конкурсі щодо тривкости, точности і простоти та цілої будови.

Конкурс буде міжнародній під наглядом Міжнародньої Воздухоплавної Федерації, але якщо чужинець здобуде премію, то мусить згодитися збудувати свій мотор у Франції. Мотори мають бути готові 1. червня 1923 р.

Конкурс має перевести французький летничий клюб.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays.
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПЕТРУЩЕВИЧ НЕ ПРИНЯВ ДЕЛЄҐАТА ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ.

У віденському тижневику „Український Прапор" з 17. вересня с. р. находимо отсе публичне оповіщення:

КОМУНІКАТ.

Делеґати варшавського правительства явились у Відні і в днях 11. і 12. с. м. через посередника пробували спонукати Галицьке Правительство до угодових переговорів з варшавським правительством у справі Східної Галичини. Коли Галицький Уряд, стоячи на становищі сен-жерменського договору й міжнародньо-го характеру галицької справи, відкинув се предложенне, польський делеґат старався дістатись на авдієнцію до Президента Галицької Републики, Д-ра Евгена Петрушевича, й інших членів Галицького Уряду, одначе безуспішно. На тім ціла їх акція скінчилася.

Відень, дня 13. вересня, 1921.

Володимир Сінґалевич,
галицький посол у Відні.

Сей комунікат є найліпшою відповідю всім хруням і провокаторам, котрі пускають сплетні проти правительства Петрушевича, буцімто воно годиться з Польщею, або знова, нібито правительство Петрушевича не має жадного признання серед українського народу в Галичині ані у аліянтів і томуто Польща з ним не хоче говорити.

Власне, як показується, навіть ворог і наїзник мусів остаточно признати, що правительство Петрушевича має признанне серед українського народу в Галичині й у аліянтів, бо хотів вести з ним угодові переговори в справі Галичини.

Але ще важнійше як відповідь хруням і провокаторам, є відповідь польському урядови: З НАЇЗНИКАМИ НЕ ГОВОРИМО!

З Польщею Україна може говорити, але аж тоді, як вона забереться з українських земель.

Від того становища Українці ніколи не повинні уступити, а остаточно вони побідять.

КОНЕЦЬ ЩЕ ОДНОГО ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ.

Від коли межи польськими панами у Варшаві та російськими комісарами в Москві прийшло до напружених відносин, большевицьким агентам серед українських іміґрантів в Америці здавалося, що вже Бога за ноги зловили. Затрубіли в усі ерихонські труби, що незадовго почнеться війна межи Польщею та Росією, що ся війна покінчиться понад усякий сумнів побідою Росії і що вислідом сеї побіди буде передусім те, що Східна Галичина буде прилучена до „советської України".

Звичайно, чесні люди не поділяли зовсім певности большевицьких аґентів щодо побіди большевицьких комісарів над Польщею. Відомо, всяка війна непевна, і навіть найпевнійшу війну можна програти. Програв її навіть ґенерал Гінденбурґ, хоч той самий большевицький знаток, що нині запевняє про непобідимість армії Брусілова, свого часу запевняв про непобідимість армії ґенерала Гінденбурґа. Варта булоби пережити ще одну польсько-російську війну, щоби наочно переконатися, які безглузді всякі раховання на неї.

На жаль, і большевицькі комісарі в Москві і польські пани у Варшаві не дали нам дожити такої війни. Доносять уже тепер обі сторони, що непорозуміннє межи ними полагоджено як найкраще, як лицює панам, що себе навзяїмно „джентельменами" величали. Росія дала Польщі докази, що вона супроти неї як найкраще настроена і що не думає іти на неї війною, і що вона готова виповнити усі точки риського мира, а коли якого не потрафить, то на місце сього вона готова зробити щось инчого, примір, місто обіцяного золота відступити ще більше української або білоруської території. (Річ ясна, що така пропозиція російських советів дуже не в смак большевицьким агентам в Америці,і вони стараються увесь факт затушувати.)

Польське правительство зі своєї сторони не остало позаду комісарів в показанню доброї волі та мирового настрою. В своїх дальших нотах до большевиків воно уже не говорило так остро, як у першій. Воно показало богато згідливости. В ноті, примір, котрої зміст прийшов до Злучених Держав дня 3. жовтня, польський уряд виясняє комісарському урядови, що він не має чого боятися Польщі, бо Польща як найкраще настроена супроти советської Росії. Нота відповідає точка за точкою на ріжні закиди, пороблені большевиками. Польський уряд не перечить, що на польській території находяться ріжні противники советського уряду, але польський уряд запевняє комісарів, що сі організації не представляють ніякої небезпеки для російського уряду і нічого йому їх боятись. Польща бажає удержати мирні зносини з Росією, і вона готова покарати усіх заговірників, які находяться на її території, як що советський уряд предложить документальні докази їх вини в заговорах проти советського уряду. Польща далі дає запевнення, що вона не бере участи в ніяких змовах ані заговорах проти советського уряду, та що се неправда, що Франція мала звертатися до неї в справі початтня якоїсь спільної акції проти Росії.

Ся нота видно віднесла бажаний успіх, бо уже доносять навіть большевицькі ґазети (очевидно, не ґазети, видавані для баламучення Українців про наближаючеся „визволенне Галичини" московськими комісарами), що відносини межи польськими та московськими панами уже поправилися на стільки, що Поляки уже назад вислали до Росії своїх дипльоматичних представників, а большевики вислали уже навіть до Польщі торговельну комісію для як найскоршого навязання торговельних зносин межи Росією та Польщею. Одна нюйорська ґазета, що стоїть близько большевиків, подала що ся комісія прибула уже до Львова.

Так покінчилося нове „визволенне" галицьких Українців, обіцяне з хвилею приходу московських Мойсеїв. Визволенне набрало великого шуму в аґентських ґазетах в Америці, але на ділі прихід Мойсея покінчився бизнесом, ґешефтом. Будуть польські пани продавати то, що нарабували у відданих їм большевиками українських землях, а московські комісарі будуть їм за те давати те, що вони нарабують у своїх Українців, панованне над котрими їм признали Ляхи.

КІЛЬКО КОТРІ ГРОМАДИ ЗЛОЖИЛИ ДОСІ НА УКРАЇНСЬКУ ПОЗИЧКУ?

По день 30. вересня, 1921, зложили на Позичку Національної Оборони слідуючі місцевости:

Chicago, Ill.	$4,780	Bridgeport, Conn.	45
Philadelphia, Pa.	2,140	Decatur, Ill.	35
Newark, N. J.	1,210	Whitinsville, Mass.	35
Perth Amboy, N. J.	1,065	Boston, Mass.	25
Jersey City, N. J.	995	Plainsboro, N. J.	25
Brooklyn, N. Y.	930	Rutland, Vt.	25
Passaic, N. J.	755	Warren, R. I.	25
Wilmington, Del.	735	West Rutland, Vt.	25
New York City	715	Worcester, Mass.	25
Rochester, N. Y.	570	Binghampton, N. Y.	15
Elizabeth, N. J.	545	Auburn, Wash.	10
St. Joseph, Mo.	405	Braddock, Pa.	10
Bayonne, N. J.	360	Desloge, Mo.	10
Avoca, Pa.	355	East Douglas, Mass.	10
Carnegie, Pa.	335	Long Island, N. Y.	10
Addison, Conn.	310	Northumberland, Pa.	10
Minneapolis, Minn.	310	Parksville, N. Y.	10
Cornell, N. Y.	300	Sayersvile, R. I.	10
Millville, N. J.	300	Taylor, Pa.	10
Detroit, Mich.	285	Wellsburg, W. Va.	10
New Haven, Conn.	275	Westerly, Pa.	5
Manville, R. I.	255		
Stapleton, N. Y.	200		
Holyoke, Mass.	195		
Stanford, Mass.	195		
Shamokin, Pa.	190		
Yorkville, Ohio	180		
Woodhaven, N. Y.	165		
Shenandoah, Pa.	160		
Allentown, Pa.	150		
Curtis Bay, Md.	150		
Hamtramck, Mich.	150		
Lancaster, N. Y.	150		
St. Paul, Minn.	150		
Danbury, Conn.	140		
Pittsburgh, Pa.	125		
Northampton, Pa.	115		
Hartford, Conn.	115		
McAdoo, Pa.	115		
Chester, Pa.	110		
Whitestone, N. Y.	110		
Glastonbury, Conn.	100		
Olean, N. Y.	100		
Ramey, Pa.	100		
Trenton, N. J.	100		
Washington, D. C.	100		
West Park, N. J.	100		
Woonsocket, R. I.	100		
Erie, Pa.	95		
Thomas, W. Va.	90		
Vandergrift, Pa.	65		
Gary, Ind.	50		
Granville, N. Y.	50		
Jeannette, Pa.	50		
Kiepert, Pa.	50		
Majestic, Ky.	50		
Phoenixville, Pa.	50		
Scranton, Pa.	50		
Simpson, Pa.	50		
Smoke Run, Pa.	50		
Taylorville, Ill.	50		
West Pullman, Ill.	50		

Як видно з спису, деякі місцевости, в котрих живе богато Українців, або нічого ще не прислали, або прислали дуже мало. Віримо, що з слідучим списом побачимо зміну і то зміну на краще.

Памятайте, що кождий галицький Українець, який хоче, щоби його рідний край був вільний та не хоче, аби він самий і його діти, або його рідня, в Галичині, терпіли в польськім ярмі, — повинен купити найменьше один галицький бонд.

Бороніть Рідний Край!

Купуйте Галицькі Бонди!

Гроші висилайте сейчас на адресу:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (Dep. 2)
901 Columbia Road, N. W.,
Washington, D. C.

ЯК ПОЛЬЩА З УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЧИНИ РОБИТЬ „ПОЛЬСЬКУ ЗЕМЛЮ".

Спис населення. — Народні школи.

(Від власного кореспондента)

Я вже писав про те, що польське правительство, заряджуючи спис населення в Польщі, **безправно зарядило його також в українській Галичині,** яка — як се ствердила Рада Союза Націй — лежить поза границями Польщі.

Сей безправний спис населення в українській Галичині має за ціль виказати як найбільше число Поляків у сім українськім краю. На сій основі має потім Польща старатися, щоби держави антанти прилучили українську Галичину до Польщі.

Для сеї цілі працює польське правительство, а йому помагають усі Поляки, які обсіли українську Галичину.

Особливу діяльність розвиває в сій цілі т. зв. „Звйонзек орґанізацій народових всходней Малопольскі", польська орґанізація, яка має за ціль всіми способами польщити нашу рідну землю.

Сей „Звйонзек" видав недавно брошуру п. н. Спіс людносці і еґо велька важносьць для Всходней Малопольскі" („Спис населення і його велике значінне для Східної Малопольщі"). Сю брошуру написав віцепрезес „Звйонзку" д-р Марцелі Прушинський. Вона учить Поляків, які обсіли українську Галичину, як поводитися при списі населення, щоби він виказав як найбільше число Поляків в сім українськім краю.

Для характеристики польських грабіжників подаю з сеї брошури кілька уступів:

„Кождий Поляк мусить датися записати і не повинно бракувати в списових паперах ані одного Поляка чи Польки, ані одної польської дитини. Українці все говорять за границею, що тут є мало Поляків, особливо-ж мало польських хлопів. Тимчасом попередній спис виказав, що в Східній Малопольщі було Поляків самих римо-католиків 1,351.000. Крім того були ще Поляки евангелики, греко-католики й Жиди. Греко-католиків (з яких не всі є Українці) було 3,291.000 себто не цілих 2 і пів разів більше ніж римо-католиків, а Жидів 660.000. **Але тепер є нас Поляків значно більше, бо через сих 11 літ прибули сюди польські хлопи з заходу, а від хоріб Поляки менше гинули ніж Українці.** Коли отже спис буде докладний і коли скажемо всім Полякам, що є їх обовязок дати записати себе, жінку, діти і службу, покажеться тут наша сила. **Побачуть се инші держави.** Але передовсім побачить се польське правительство і мусітиме дбати за таке велике число Поляків і сповняти наші домагання й потреби".

„Найбільше треба пильнувати трьох питань при списі. „Віроісповіданне", „Рідна мова" і „До якої народности зачисляє себе". Кождий Поляк мусить сказати, що є рим.-кат. віроісповідання, що його рідна мова є польська і що зачисляє себе до польської народности. Те саме має сказати про свою жінку й діти, кревних і домашних. Поляками є не тільки римо-католики, отже природно й инші Поляки мають подати мову й народність польську, примір **ті греко-католики, які вважають себе Поляками.** Особливо се часто буває в **мішаних** подружях, і там, де Поляк-муж або Полька-жінка щось значить в подружю, там в останнім списі подавали в цілім подружю мову і народність польську і **так майже сто тисяч греко-католиків подалося не за Українців, а за Поляків".**

Далі автор остерігає Поляків, щоби ніхто з них не подав себе за Українця. Заспокоює їх, що не мають чого боятися, бо Українці слабі, а чужі держави не будуть воювати з Польщею, і тому українська Галичина на все остане при Польщі. Потім страшить, що прецінь той, хто подасть себе за Українця, не зможе купити землі, дістати рільничої запомоги, тільки буде виставлений на переслідування. Далі пише:

„Який отже Поляк схоче подати себе за Українця? Власне навпаки, богато чесних Українців („уцівих Русіноф") обурювалося на всі ті злі вчинки (яких небито Українці допустилися підчас війни з Польщею) і вони не хотять лучитися з гайдамаками, **тільки подають себе за Поляків. І таких ми радо приймемо".**

На иншім місци пише автор про **неприсутних.** Щодо Поляків він пише: „В осібній рубриці записується неприсутних і їх треба всіх подати". За те щодо **Українців,** то „Поляки, які знають, хто є в селі, а кого нема, не повинні позволити на таке фалшуваннє спису".

З сих виписок бачимо, якими способами збираються Поляки виказати як найбільше Поляків в українській Галичині.

Одначе всетаки на одно місце в брошурі Прушинського мушу звернути особливу увагу. **Він тішиться, що від хоріб умерло більше Українців ніж Поляків.** Що се значить. І підчас світової війни і після завоювання української Галичини власть мало тут польське правительство. Воно мало також обовязок поборювати хороби. Коли-ж польський діяч тішиться, що від хоріб умерло більше Українців ніж Поляків, **то ся його радість потверджує той страшний польський злочин,** про який нераз писала українська преса: **що польське правительство нарочно не поборювало хоріб по селах української Галичини, щоби як найбільше Українців вимерло.**

* * *

Той сам „Звйонзек орґанізації народових всходней Малопольскі" розіслав до всіх шкільних інспекторів в українській Галичині (вони всі — Поляки) обіжник, у якім взиває їх постаратися, щоби в як найкоротшім часі **як найбільше українських шкіл перемінити на польські,** а також позакладати по українських селах окремі (т. зв. „експоновані") **польські кляси,** які опісля можна би перемінити на польські школи.

Про спосіб, яким шкільний інспектор має **перемінювати українські школи на польські** в тім обіжнику пишеться:

„Зміну викладової мови має ухвалити громадська Рада і прислати Вам ту увахлу з печаткою й підписом війта або урядового комісаря.

„Коли війт не хоче ухвалити зміни найліпше нехай з ним поговорить комісар староства або нехай староство розвяже громадську раду і назначить відповідного урядового комісаря".

Сказано ясно: Староство має або стероризувати війта, або, коли се не вдасться, розвязати раду і назначити урядового комісаря Поляка, який уже все зробить як слід.

Про закладанне **окремих польських кляс** обіжник говорить, що „Звйонзек" умовився з референтом у Шкільній Кураторії (давнійшій Краєвій Шк. Раді), що де є 30 дітий римо-католицьких і жидівських, там треба закладати окрему польську клясу. Кошти на удержанне кляси Краева Шкільна Рада **накине на громаду.** „Добре було би постаратися, щоби українська школа **була нечинна** (через недостачу будинку, учителя і т. д.) і щоби **всі діти** (отже й українські!) ходили до польської експонованої кляси або до польської зорганізованої школи. Коли тепер утвориться польську експоновану клясу, пізнійше можна буде її перемінити на польську зорганізовану школу".

В кінці обіжник звертає увагу на те, що „та робота може тягнутися дуже коротко, бо урветься, коли Українці ввійдуть до сойму", — і тому взиває до поспіху.

* * *

Сим разом я навів тільки два з тих способів, якими Польща хоче зробити українську Галичину „польською землею": фалшуваннє спису населення і нищенне українських та насаджуванне польських шкіл в українських селах.

Таких способів є очевидно богато більше. Найстрашнійший з них є кольонізація української Галичини польськими селянами. Поляки взагалі є невтомні в вишукуванню способів на польщенне тих українських земель, які їм вдалося заграбати.

Український нарід боронить ся, як може. Але його сили не можуть дорівнати силам ворога. Він потребує помочи.

Сю поміч можете дати йому Ви, американські Браття, які живете в щасливійших відносинах, коли своїми грішми підможете його визвольну акцію.

Сю поміч обовязаний йому дати також цілий культурний світ, який не повинен стерпіти тих злочинів, яких на українськім народі допускаються польські кати.

За се повинно старатися українське правительство, ведучи відповідну акцію перед міжнароднім політичним світом.

За се повинні старатися окрема Ви в Америці, бо Америка має тепер великий голос в світовій політиці.

Коли-ж українська Галичина не буде як найшвидше визволена з польської неволі, то ви ми повинні подумати над тим способом оборони, якою досі український нарід в Галичині не вживав: **над винищуванням свого ворога.**

Гайдельберґ, 13. вересня 1921

Д-р Михайло Лозинський.

НІЯКИХ ПЕРЕГОВОРІВ З ПОЛЯКАМИ!

(З віденського „Українського Прапора", з 17. вересня, 1921).

З Польщею зле. Вона опинилась на краю пропасти й бачить, що мусить скотитись на дно. Польські фінанси зруйновані заборчою політикою. Уздоровити їх не дасться, поки Польща не затягне великої позички за кордоном і не зменьшить війска бодай о дві третини.

Тимчасом ні одного ні другого вона осягнути не може. Значної позички ніхто їй не дасть, поки вона не мати-ме устійнених границь. Бо до того часу вона не є державою в повнім значінню того слова, тільки мрачним новотвором, якого будучність дуже непевна. А без означених границь, без означеної гіпотеки, годі означити фінансову силу будучої Польщі, а тимсамим і висоту її кредиту за кордоном.

З другого знов боку Польща не може розпустити війска, бо се могло би спричинити зараз її упадок. Близько половина населення, яке знайшлось під владою Польщі, се люди які воліли-б умерти в своїй державі ніж жити в Польщі під страшним гнетом і наругою наїзників.

Коли до того всього додати ще велике й загальне незадоволенне також серед польського населення і то як серед простого народу так і серед інтелігенції, — то мати-мемо короткий, але доволі ясний образ становища Польщі. Мірило її безсильности, польська валюта, дійшла до того, що за один долар треба заплатити 4059 польських марок (тепер 6.000). А тут для вдержання загарбаних чужих земель не можна розпустити армії. Навпаки — треба її ще збільшати, бо з кождою хвилею більшає небезпека для Польщі з нутра й зовні.

Не дивниця, що Польща хотіла би „годитись". Та хто знає Польщу, той знає, що вся її політика се один безсоромний обман. Так звані угодові заходи робить вона тільки на те, щоб осягнути відсуненне вирішення своїх східних границь в надії, що за той час всетаки може вдасться їй знищити населенне чужих їй народів до тої міри, що воно втратить можність опору.

Та марні польські надії! Польщу і її політику знають уже всі сусідні народи. І тільки наївні або нетямучі можуть переговорювати з польськими банкротами. Кождий чесний провідник і державний муж дає їм одну відповідь: **Не говоримо з наїзниками!**

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДОПИСИ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Письмо московського большевика про „большевицький рай" в Росії.

(До нашої Редакції надіслано з Нюарку, Н. Дж., цікавий лист одного московського большевика, котрий виїхав до Росії і відтам пише все те, що побачив на свої власні очи. Лист писаний по російськи, але ми наводимо його тут, нище в дословнім українськім перекладі. На бажанне нашого дописувателя задержуємо в тайні всі імена і назви, але вразі потреби можемо дуже легко доказати, що сей лист не є підроблений — як хибно деякі недовірки думають про оголошувані в нашій часописи старокраєві листи — і що його написав справді Москаль, котрий аж у своїм рідним селі вилічився з большевицької зарази).

Н.Н. губернії, Н. Н. уїзда (повіту), Н. Н. волости (села).

Письмо від товариша Н. Н. до товариша Н. Н. в Нюарку, Н. Дж.

На початку мого письма спішу повідомити Тебе про своє здоровле. Я покищо здоров. Прибувши до своеї вітчини, я переїхав усю галапасну (паразитну) совітську Росію, яка в теперішну пору находиться під управою арештантів і жидівських комісарів.

Товаришу Н. Н. і всі прочі мої Товариші! Будьте обережні зі своїм заробленим грошем і не віддавайте легкодушно своїх долярів на якихнебудь большевицьких чи анархістичних мітінґах, а се тому, що большевики довели нарід до руїни. Тут усюди нарід умирає з голоду і від ріжних заразливих недуг. Ніхто з Вас, Товариші, нехай тепер не важиться їхати до Росії, бо в Росії зараза заразила усіх робітників. Ся зараза безперечно небавом сама від себе зникне, бо Росія істнує лише на папери і на язиці. Росія всьо обіцяє народови, але тільки язиком.

Товариші! Будьте обережні! Жийте там до смерти і не думайте про свою вітчину, бо вітчина є там, де добре жити і де панує справедливість та свобода. Такою щасливою країною є Америка, тож тому я піднюшу отсей клич: Хай живе Америка! Хай живе американське правительство!

Товариші! Бажаю Вам усього добра у Вашім життю, тож через те даю Вам отсю осторогу: Все майте в тямці, щоби не ворохобитись вертати за океан, до Вашої і нашої вітчини, бо тут ожидає Вас велике розчарованне. Наш край ограбили спершу Німці, а тепер рабують большевики. Всі наслідки сеї рабітничої господарки переносить на своїх плечах не хто инший, а бідний мужик (хрестянин).

Наказую Вам, Товариші: Працюйте як найспокійнійше на місци, бо Ваша вітчина — Америка. Хай живе Америка!

(Від Редакції: Нюарські большевики, дoставши від свого товариша в Росії сей лист, прочитали його тихцем і... замкнули на сім замків. Отсе найліпший доказ, що вони є на службі Лейби Троцького і за його гроші, здерті з бідного народу, зраджують робітничу справу. Як би большевики були людьми ідейними, а не простими провокаторами, то вони сей цікавий лист свого власного товарища оголосилиб зараз по всіх доступних собі часописях і читалиб його грімким голосом по всіх уличних „корнерах", як се вони роблять, агітуючи за совітською Росією та за радянською Україною, або горлаючи проти закупна українських державних бондів. Але нема злого, що би на добре не вийшло... Зближається вже той час, коли самі обдурювані робітники розправляться зі своїми нечесними проводирами і пішлють їх там, де їм місце — на лоно Авраама, чи там його славного потомка Лейби).

НЮАРК, Н. ДЖ.

Хрунівство Дмитришина.

Вийшла я собі на місто купити дещо для дітий на обід і під одним жидівським штором при улици Корт побачила столик з ріжними ґазетами. Я кинула на ті ґазети оком і запримітила між ними ґазету польську. Мене зібрала охота поглянути в ту ґазету, чи вона не пише дещо про Українців. Купила я її й оглядаю на всі боки. Се був „Курієр Народови", число 270 (з вівтірка, 27. вересня б. р.). За чим я шукала, те і знайшла. Якийсь „вельможний пан", Броніслав Сікорскі з Джерзи Сіти, написав у тій польській шматці статтю п. з. „Чи вшисци сом єднакові", а в тій статті розхвалює аж до обридження большевицького лідера Дмитришина, котрий працює над тим, аби українські землі не відірвалися від Польщі, бо се була би кривда для „польской народовосці". Пан Броніслав Сікорскі твердо вірить, що пан Дмитришин не допустить до сього, щоб Українці зробили Полякам кривду, і через те він уважає того пана Дмитришина за дуже поцтивого чоловіка.

Як тепер справи стоять, то в Америці є двох „дуже поцтивих мужів", а се: пан Бориско і пан Дмитришин. Вони оба удостоїлися з боку Поляків величезного признання, тож заслугують на те, щоб український нарід ними хоч трошки заінтересувався...

Перше всего ми повинні зрозуміти, що кого Поляки хвалять, того Українці мусять ненавидіти! Така худобина, яка в Поляків називається „почціви Русін", має в Українців коротку, але дуже влучну назву: **хрунь.** Як характерні Американці бридяться такою людиною, до котрої прилипла назва „скеб", так свідомі Українці поборюють усіх хрунів, котрі зраджують свій нарід і „для лакомства нещасного" вислугуються його ворогам.

Я не богато маю часу займатися політикою, але з досвіду знаю, що поки наші хруні вештаються між нами ненаховстані, поти не буде добра в нашій суспільности. Слово „хрунь" є дуже страшне, дуже огидне, але ми його не доцінюємо як слід. Нам треба подбати, щоби всякі хруні не мали ніколи приступу до якоїнебудь української громади. Коли до вашої хати зайде хрунь з якоюсь орудкою покажіть йому двері! Коли він поздоровить вас, не відзивайтеся до него ані одним словом! Коли хрунь влізе до якого українського гуртка, викиньте його звідтам! Коли він буде на ваших очах погибати з голоду або зі спраги, відверніться від него як від прокаженого! Коли хрунь хоче з вами привитатися чи попрощатися і наставляє вам свою руку, плюньте йому в лице! Одним словом сказати: дайте хруньови пізнати, що його місце не між чесними людьми, але межи скотами. Коли хруні побачать, що українська суспільність мерзиться ними, то їм тоді лишається до вибору дві річи: або перепросити український нарід і надолужити заподіяну йому кривду, або пійти слідом Юди Іскаріотського...

А до поцтивого пана Дмитришина я маю ось-таку просьбу: Прийдьте ви, голубчику, ще коли на віче до Нюарку, то ми, українські жінки, покажемо вам, де раки зимують, або де козам роги виправляють, або де перець росте!

Безпартійна Українка.

БРУКЛИН, Н. Й.

Товариство ім. Богдана Хмельницького сповняє свій народний обовязок.

Дня 20. серпня б. р. тутешнє тов. ім. Богдана Хмельницкого, від. 22. У. Н. Союза, відбувало свій місячний мітінг, на котрім розбирано справу Позички Національної Оборони Східної Галичини. По короткій дискусії ухвалено одноголосно виасиґнувати з каси товариства 100 долярів на Бонд Свободи. Крім того порішено також, що дотичну позичку мають підперти і поодинокі члени згаданого товариства, тож у тій ціли вибрано зараз п. Михайла Заверуху урядником до принимання гроший на бонди. Добрий початок зробив член сего товариства п. Александер Паленичка, котрий зложив зараз готівкою 50 долярів. Годиться тут зазначити, що сей член є свідомим Українцем і підпирає всюди ріжні українські справи. Инші члени деклярували більші або меньші квоти, відповідно до їх спромоги.

Щоби діла не заспати, відложено сю справу на триквартальний мітінґ, який відбувся дня 24. вересня б. р. По укінченню нарад товариських предсідатель завізвав тих присутних членів, котрі підписалися на позичку національної оборони Галичини, щоби вони зложили дeкляровані собою квоти на руки п. Михайла Заверухи. На сей зазив члени зложили $165, а що попередно зложено $150, то загальна сума виносить доси $315. Ті гроші зістали вислані зараз до Української Дипльоматичнo Місії у Вашінґтоні.

Тепер кличу до всіх тих членів, котрі ще свого народного обовязку не сповнили: Купіть хоч один Бонд Свободи і подбайте, щоби в нашім товаристві не було таких людий, котрі заслугувалиб на пятно Каїна. Покажім перед світом, що ми вміємо шанувати і боронити нашу дорогу Неньку Україну! Даймо доказ, що ми належимо до такого товариства, яке має не тільки назву Богдана, але і його духа. Станьмо всі в один свідомий гурт, а тоді певно видремо свою дорогу Вітчину з рук клятого Ляха. Покажім своїм ворогам, що ми вміємо боронити свій нарід та поти не спічнем, поки кайданів не пірвем! Як пірвем кайдани, тоді над столичним городом князя Льва підниметься вгору наш синьо-жовтий прапор, світ правди засвітить і помоляться на волі неволничі діти!

Котрі члени тов. ім. Богдана Хмельницького ще доси не закупили бондів, най як найскорше зголосяться до свого уряду на адресу секретаря:

MR. MICHAEL BAHLAY,
62 North 8th St., Brooklyn, N. Y.

Григорій Бардак, предс.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Ліґа Укр. Амер. Горожан скликує на **неділю, дня 9-го жовтня с. р.** до галі церковної по Службі Божій на розі ул. Сусек і Ґрін.

ВЕЛИЧАВИЙ ЗБОРИ.

Ціль сих зборів є дуже важна як в справі краєвій і в справі місцевій. Тому проситься всі Товариства, Братства і Сестрицтва і всіх щирих Українців і Українок, щоби прибули на сі збори всі як один, щоби не кричали, що то одиниці всьо роблять тільки загал має рішити справу і зробити конець тій ворожнечі між собою.

Тож до праці Родимці а праця в згоді піде вперед.

ЗА КОМІТЕТ ЛІҐИ УКР. АМЕР. ГОРОЖАН:
Н. Левіцкий, касієр.
П. Дмитрів, предс.
Г. Павлик, писар.

NEWARK, N. J.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9. ЖОВТНЯ 1921
— відбудеться —
НАРОДНЕ ВІЧЕ
в Kandel's Auditorium,
Market St., cor. Van Buren Street, Newark, N. J. (діл міста).

Початок о годині 3. пополудни.

Бесідники місцеві і замісцеві, котрі будуть говорити в справі помочі рідному краєви. 34

Українцям вступ дозволений, котрі підпирають справу помочі рідному краєви і котрі бажають самостійної Укр. Галицької Республики.

Українцям котрі поборюють поміч рідному краєви і другим иншим, котрі лучаться з нами, строгий вступ заборонений.

Комітет Злучених Товариств Помочі Україні.

ЩО СТАЛОСЯ ПРИ БАБИЛОНСЬКІЙ ВЕЖІ?

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 367, повідомляє, що надзвичайний мітінг відбудеться о годині 7.30 веером у вівторок, 11. жовтня, в гали під церквою під ч. 303 Гудсон Аве. На порядку нарад є важні справи з тамтого мітінґу, а також галицькі бонди. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — А. Бабій, предс.; С. Андріїв, секр.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 132, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 9. жовтня, в гали церковній на розі улиць Сінґлер і Рінґолд. Котрі члени не сплатять своїх заліглих довгів, будуть суспендовані. Неявившийся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. — Д. Сова, предс.; В. Кочкодан, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць вересень 1921 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	358.26	144.	46.77
2.	108.40	145.	36.72
3.	51.27	146.	55.64
4.	63.81	147.	134.17
5.	34.63	148.	10.04
6.	24.14	149.	41.39
7.	143.23	150.	9.05
8.	22.13	151.	37.16
9.	88.18	152.	17.36
10.	168.08	153.	17.01
11.	4.44	154.	46.95
12.	109.83	155.	188.76
13.	43.64	156.	27.83
14.	37.36	157.	53.84
15.	26.81	158.	7.85
16.	33.20	159.	32.65
17.	29.46	160.	74.53
18.	114.36	161.	38.77
19.	7.61	162.	37.14
20.	98.26	163.	36.12
21.	19.79	164.	29.68
22.	49.17	165.	106.56
23.	19.61	166.	22.18
24.	75.06	167.	15.85
25.	24.34	168.	94.50
26.	16.19	169.	22.70
27.	51.64	170.	148.55
28.	117.00	171.	37.13
29.	115.11	172.	43.98
30.	34.26	173.	27.96
31.	9.01	174.	45.16
32.	23.85	175.	71.98
33.	25.96	176.	27.37
34.	55.77	177.	10.52
35.	22.99	178.	16.27
36.	34.06	179.	163.33
37.	20.38	181.	78.56
38.	202.28	182.	43.38
39.	55.27	183.	51.05
40.	14.61	184.	8.84
41.	60.82	185.	29.47
42.	76.79	186.	70.84
43.	16.11	187.	39.73
44.	60.71	188.	11.34
45.	94.23	189.	10.36
46.	26.38	190.	11.45
47.	15.62	191.	88.90
48.	77.11	192.	26.56
49.	6.31	193.	122.15
50.	23.57	194.	5.98
51.	46.34	195.	33.11
52.	19.86	196.	31.72
53.	33.61	197.	28.65
54.	14.07	198.	34.36
55.	39.07	199.	20.58
56.	62.12	200.	61.29
57.	62.21	201.	23.63
58.	29.03	202.	18.81
60.	6.38	203.	48.05
61.	83.29	204.	14.50
62.	77.41	205.	13.90
63.	222.63	206.	140.30
65.	137.85	207.	25.14
66.	60.66	208.	22.70
67.	58.65	209.	113.57
68.	18.02	210.	37.46
69.	87.89	211.	54.63
70.	201.31	212.	9.87
71.	16.65	213.	180.48
72.	32.29	214.	21.84
73.	22.03	215.	38.68
75.	44.85	216.	24.66
76.	160.78	217.	180.98
77.	51.99	218.	139.95
78.	142.51	219.	23.92
79.	8.00	220.	81.81
80.	23.94	221.	204.48
81.	118.88	222.	8.22
82.	26.81	223.	100.26
83.	73.44	224.	14.55
84.	8.70	225.	16.38
85.	95.07	226.	18.06
86.	81.03	227.	35.06
87.	66.16	228.	40.89
88.	12.75	229.	146.41
89.	15.79	230.	106.29
90.	69.70	231.	30.71
91.	135.56	232.	13.01
92.	14.02	233.	36.96
93.	14.21	234.	119.40
94.	47.13	235.	65.04
95.	50.41	236.	26.74
96.	142.11	237.	104.09
97.	30.30	239.	149.91
98.	111.05	240.	22.69
99.	118.93	241.	51.34
100.	39.32	242.	23.05
101.	41.91	243.	57.93
102.	204.39	244.	23.61
103.	51.49	245.	82.51
104.	143.75	246.	17.89
105.	72.90	247.	151.94
106.	141.32	248.	51.73
107.	42.79	249.	29.10
108.	57.48	250.	14.06
109.	98.88	251.	47.53
110.	25.71	254.	89.20
111.	19.65	255.	53.97
112.	134.15	256.	13.14
113.	62.94	258.	27.51
114.	47.65	259.	102.06
115.	21.78	262.	15.13
116.	9.82	263.	17.29
117.	76.54	270.	128.54
118.	63.73	273.	35.88
119.	23.92	274.	95.70
120.	93.59	276.	216.83
121.	52.36	277.	25.69
122.	12.50	278.	43.93
123.	35.00	282.	66.56
124.	43.39	283.	66.11
125.	18.07	286.	40.17
126.	27.81	288.	65.28
127.	69.90	290.	24.62
128.	29.29	291.	24.93
129.	14.73	292.	79.27
130.	146.49	295.	86.03
131.	29.22	296.	89.41
132.	100.66	300.	232.07
133.	132.04	301.	76.52
134.	19.97	303.	10.87
135.	145.29	308.	83.36
136.	110.80	314.	9.49
137.	56.35	315.	11.07
138.	25.06	316.	121.09
139.	29.34	317.	43.92
140.	46.15	318.	32.22
141.	11.96	320.	33.42
142.	92.13	321.	45.55
143.	84.01	323.	48.38

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
324.	49.53	367.	52.38
326.	92.18	369.	62.26
330.	76.37	370.	94.49
332.	31.95	371.	51.06
336.	77.58	373.	47.14
338.	195.99	379.	94.16
339.	56.41	380.	25.71
341.	62.32	381.	15.93
342.	67.41	384.	80.56
344.	15.90	385.	78.38
347.	29.21	388.	80.65
350.	48.62	391.	22.46
351.	17.98	392.	7.95
354.	73.18	393.	30.08
355.	42.99	396.	55.77
357.	19.76	400.	32.15
363.	51.51	401.	24.73
364.	47.70	402.	14.93
365.	53.22		

Процент від бондів	1.725.00
Сирітські части по бл. п.:	
Йосиф Лаба, в. 51	312.50
Марія Ґеці, в. 85	700.00
Семен Демчко, в. 98	500.00
Йосиф Козяк, в. 384	450.00
Іван Глова, в. 1	250.00
Разом	22.552.64

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:	
Іван Глова, від. 1	1.000.00
Атан. Андрушко, в. 48	1.500.00
Йосиф Лаба, в. 51	1.000.00
Берта Луковська, в. 63	1.000.00
Марія Ґеці, в. 85	1.000.00
Семен Демчко, в. 98	1.000.00
Антін Барабаш, в. 336	500.00
Йосиф Козяк, в. 384	1.000.00
Запомоги з фонду запомогового:	
Йосиф Ричук, в. 14	50.00
Василь Хвалик, в. 70	50.00
П. Предзімірський, в. 99	50.00
Іван Довгань, в. 171	25.00
Анна Куземко, в. 200	50.00
Никола Агрес, в. 219	100.00
Йосиф Поливка, в. 224	50.00
Никола Гаврих, в. 243	75.00
Ст. Балохівський, в. 338	50.00
Виплати з фонду сирітського:	
Іван Сас, в. 53	118.00
Розходи адміністраційні:	
„Свобода" за орган	2.769.60
Платня гол. уряду	445.00
„Свобода" за друки	210.75
Кошта подорожий в справах правних	40.00
Канцелярійні видатки	41.65
Чищенне і світло	30.00
Позичка на перший морґеч на реальність Конст. Качуряк	1.500.00
Разом	13.655.00

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. серпня	166.812.12
Прихід за вересень	22.552.64
Разом	189.364.76
Розхід за вересень	13.655.00
Готівка з кінцем міс. вересня остає	175.709.76

БІЛЯНС:

Стан чинний:	
Готівка	175.709.76
Морґечі	51.270.00
Бонди	396.001.63
Реальність	19.500.00
Друкарня	29.000.00
Разом	671.481.39
Стан довжний:	
Фонд посмертний	372.933.00
„ резервовий	153.639.29
„ адміністрац.	25.706.67
„ запомоговий	9.583.18
„ народний	259.41
„ конвенційний	3.206.21
„ сирітський	106.153.63
Разом	671.481.39

С. Ядловський, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр
Р. Слободян, г. фін. секр.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ У. Н. С.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць вересень 1921 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	14.85	163.	3.15
2.	6.35	165.	9.00
3.	2.95	168.	10.80
4.	4.05	170.	6.55
5.	3.85	174.	3.83
7.	22.95	175.	3.15
9.	16.00	176.	2.95
10.	2.03	179.	10.60
14.	1.40	181.	11.13
15.	3.60	182.	5.00
16.	5.18	192.	.75
18.	10.65	193.	7.65
21.	1.13	196.	1.40
22.	7.45	198.	2.05
24.	4.10	200.	7.43
25.	1.00	203.	2.95
28.	14.65	206.	12.20
29.	6.10	208.	1.80
30.	2.25	209.	7.45
38.	22.10	210.	5.25
39.	3.80	211.	3.85
40.	2.50	213.	15.55
41.	5.00	214.	2.95
42.	2.20	217.	20.25
44.	13.95	218.	12.60
45.	4.95	220.	9.00
51.	4.28	221.	2.40
52.	90	223.	8.60
53.	2.70	224.	90
55.	6.30	225.	1.00
57.	5.20	226.	1.55
58.	3.20	228.	5.25
60.	1.80	229.	5.85
61.	4.55	230.	9.90
62.	4.75	232.	1.40
63.	20.52	234.	15.80
64.	4.95	237.	10.25
65.	6.55	239.	5.90
66.	68	241.	3.15
67.	2.25	242.	1.00
68.	2.50	242.	13.25
70.	11.48	244.	25
73.	1.58	245.	7.90
75.	3.95	247.	16.45
78.	4.95	248.	1.15
80.	45	250.	1.58
81.	5.05	251.	4.30
83.	7.70	258.	3.38
85.	10.60	259.	9.03
87.	9.00	262.	1.35
90.	4.95	270.	16.05
91.	9.25	274.	9.35
94.	3.45	276.	22.05
96.	7.90	278.	6.55
97.	1.15	282.	7.90
98.	4.05	283.	5.25
99.	17.43	288.	8.55
100.	4.05	289.	7.95
102.	17.35	295.	2.25
103.	1.80	296.	2.03
104.	14.40	300.	11.25
105.	3.60	301.	8.55
106.	2.70	308.	15.55
108.	6.55	317.	1.80
109.	3.60	320.	2.70
110.	1.58	321.	3.38
112.	9.45	323.	4.15
113.	6.55	324.	5.05
114.	1.80	326.	10.35
116.	1.15	332.	2.95
120.	5.40	338.	17.55
121.	7.05	339.	15.80
123.	1.80	341.	3.60
124.	6.10	342.	9.45
128.	2.05	350.	1.35
130.	1.80	357.	70
131.	85	363.	4.35
132.	21.40	364.	3.38
133.	6.75	365.	2.25
135.	2.70	367.	2.50
136.	9.90	369.	5.90
137.	5.25	370.	6.55
142.	7.00	371.	5.40
146.	2.05	379.	3.85
147.	25.00	380.	3.15
149.	4.50	384.	7.65
155.	23.40	385.	3.50
159.	3.83	388.	4.35
160.	11.05	396.	4.30
161.	4.10		

Разом	1.162.24

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:	
Марія Іванців, в. 121	200.00
Михайло Іванців, в. 121	200.00
Анна Лаврик, в. 276	125.00
„Свобода" за друки	472.75
Платня робітника	125.00
Канцелярійні видатки	20.00
Разом	1.142.75

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. серпня	1.579.98
Прихід за вересень	1.162.24
Разом	2.742.22
Розхід за вересень	1.142.75
Готівка з кінцем міс. вересня остає	1.599.47

С. Ядловський, гол. пред.;
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.